

ماتیکان کتابگزاری

چهل گفتار در بررسی و نقد کتاب

تألیف

پروین ادکائی (سپیتمان)

www.ketab.ir

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور (چهل گفتار در بررسی و نقد کتاب) / تألیف پرویز ادکاژ (پیمال)، تهران: انتشارات دکتر محمود افشار با همکاری نشر سخن، ۱۳۹۶.
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
فروست
شابک
وضعیت فهرست‌نویسی
عنوان دیگر
موضوع
موضوع
موضوع
موضوع
رده‌بندی کنگره
رده‌بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی

اذکاژی، پرویز، ۱۳۱۸ -
۵۲۶ ص.
مجموعه انتشارات ادبی و تاریخی موقوفات دکتر محمود افشار یزدی؛ ۲۰۲. گنجینه کلیات و مقالات؛ ۶۸.
۳-۷۴-۵۹۴۲-۶۰۰-۹۷۸
فیب
(چهل گفتار در بررسی و نقد کتاب).
نقد کتاب
Book reviewing
کتاب‌های نقد شده
Books -- Reviews
۱۳۹۶ الف ۷/ ۹۸ PN
۲۸/۱
۵۱۰۷۲۴۳

ماتیگان کتابگزاری
چهل گفتار در بررسی و نقد کتاب

تألیف پرویز اذکائی (سیپتمان)

گرافیسیت، طراح و مجری جلد

کره حس بیگلر

لیتوگرافی

کوثر

چاپ متن

آزاده

صحافی

فرد

تیراژ

۷۷۰ نسخه

چاپ اول

بهار ۱۳۹۷

ناشر

انتشارات دکتر محمود افشار

خیابان ولی عصر، بالاتر از چهارراه پارک وی، خیابان آرف:

تلفن: ۲۲۷۱۳۹۳۶ دورنما: ۲۲۷۱۳۹۳۶

با همکاری انتشارات سخن

خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، خیابان وحید نظری، پلاک ۴۸

تلفن: ۵-۶۶۹۵۳۸۰۴ دورنما: ۶۶۴۰۵۰۶۲

تلفن تماس برای تحویل کتاب در تهران و شهرستان ها

۵-۶۶۹۵۳۸۰۴

فهرست

[گفتار]	[صفحه]
۱. کتابشناسی فردوسی	۵-۱
۲. شاهنامه بَنداری	۱۵-۷
۳. کلیات تاریخ (ولز)	۲۵-۱۷
۴. مقدمه بر تاریخ علم	۴۵-۲۷
(۱) درباره‌ی مؤلف و کتاب	۲۹-۲۷
(۲) هدف از تألیف	۳۰-۲۹
(۳) روش تألیف	۳۱-۳۰
(۴) تقسیم‌بندی کتاب و چگونگی انتخاب	۳۴-۳۱
(۵) علم قرون وسطی - فرهنگ اسلامی	۳۵-۳۴
(۶) ترقی زیگزاگ	۳۷-۳۵
(۷) علل انحطاط مسلمانان	۴۰-۳۷
(۸) مقام ایران در تاریخ علم قرون وسطایی	۴۲-۴۰
(۹) تبصره	۴۴-۴۲
(۱۰) درباره‌ی ترجمه	۴۵-۴۴
۵. کتابُ القُصاص و المذکرین	۵۳-۴۷
۶. الخلیج الفارسی	۵۹-۵۵

۷. فرهنگ و شبه فرهنگ ۶۱-۷۲

- (۱). تعریف / ۶۱، ۲). میراث فرهنگی / ۶۳، ۳). حال و روز علم / ۶۵، ۴). شبه فرهنگ / ۶۵، ۵). حال و روز زبان / ۶۵، ۶). بی‌اعتنایی به زبان / ۶۶، ۷). زبان نوشتاری / ۶۶، ۸). جوان‌گرایی آبکی / ۶۷، ۹). بیگانه‌پرستی / ۶۸، ۱۰). پول‌پرستی - ماده‌پرستی / ۶۹، ۱۱). درباره‌ی دین / ۷۰، ۱۲). خلقیات - روحیات / ۷۰، ۱۳). اسباب و علل / ۷۱

۸. کتب الصيد و القنص ۷۳-۸۸

- امدخل التاريخي ۷۳-۷۵
- الامامات و کتب الجوارح ۷۵-۷۷
- کتب الصيد قبل الاسلام ۷۷-۷۸
- کتب الصيد بعد الاسلام ۷۸-۸۸

۹. سه کتاب در باب اسرار ۸۹-۹۸

- المجدی (عَمَرِي) ۸۹-۹۳
الشجرة المباركة (فخر رازي) ۹۳-۹۶
الفخري (الازرقاني) ۹۶-۹۸

۱۰. خُطَب (۱): خطبه‌ها ۹۹-۱۰۵

۱۱. خُطَب (۲): کتابها ۱۰۷-۱۲۰

۱۲. سه کتاب تاریخی ۱۲۱-۱۲۶

- (۱). خانوادۀ ایرانی (مظاهری) ۱۲۱-۱۲۳
(۲). خاندان‌های حکومتگر (مهرآبادی) ۱۲۳-۱۲۵
(۳). التدوین (اعتماد السلطنه) ۱۲۵-۱۲۶

۱۳. کتاب‌های علمی مطبوع (حیدرآباد) ۱۲۷-۱۳۱

۱۴. نهاية الإرب // تجارب الأمم (اصمعی) ۱۳۳-۱۳۵

۱۵. تجارب الأمم (مسکویه) ۱۳۷-۱۴۰

۱۶. نسخه «الآثار الباقیه» رَج رشیدی ۱۴۱-۱۴۹

۱۷. فرهنگ شاهنامه (ولف) ۱۵۱-۱۶۷

۱۵۴-۱۵۲	۱) سرگذشت مدوّن
۱۵۶-۱۵۴	۲) فرهنگ بسامدی
۱۶۰-۱۵۶	۳) نشانه‌های راهنما
۱۶۳-۱۶۰	۴) زیگواره چاپ‌ها
۱۶۷-۱۶۴	۵) برخی افزوده‌ها
۱۸۴-۱۶۹	۱۸. شاهنامه‌ها و خداینامگ‌ها
۱۷۴-۱۶۹	الف. شاهنامه‌ها:
۱۸۴-۱۷۵	ب. خداینامگ‌ها:
۱۹۴-۱۸۵	۱۹. کتاب‌های «المصابه»
۱۹۷-۱۹۵	۲۰. کتاب‌الاسباب (مغنی)
۲۰۹-۱۹۹	۲۱. نکاتی از تفسیر شریعتی
۲۲۳-۲۱۱	۲۲. دست‌نوشته‌های علمی
۲۱۴-۲۱۳	I. مجموعه طبّی:
۲۱۵-۲۱۴	II. شرح الموجز فی الطبّ
۲۱۶-۲۱۵	III. مجموعه طبّی در چشم پزشکی (فارسی)
۲۱۷-۲۱۶	IV. قرابادین شیرازی (فارسی - عربی) داروشناسی
۲۱۹-۲۱۷	V. قرابادین فیض آبادی (فارسی) داروشناسی
۲۲۱-۲۱۹	VI. مجموعه کیمیائی (فارسی و عربی)
۲۲۲-۲۲۱	VII. مجموعه کیمیایی و طبّی (فارسی)
۲۲۳-۲۲۲	[خلاصه عربی]
۲۳۵-۲۲۵	۲۳. قرابادین فیض آبادی
۲۴۵-۲۳۷	۲۴. قرابادین شیرازی
۲۵۲-۲۴۷	۲۵. رافعی قزوینی و کتاب التدوین
۲۷۵-۲۵۳	۲۶. ترکستان‌نامه بارتولد
۲۹۰-۲۷۷	۲۷. تاریخ در ترازو (زرین‌کوب)

- ۲۷۸ (۱) مورخان صله گیر:.....
- ۲۷۸ (۲) سودمندی تاریخ:.....
- ۲۷۹ (۳) عبرة لمن اعتبر (ایوان مدائن را...).....
- ۲۸۰ (۴) تاریخ، زندگی است:.....
- ۲۸۲ (۵) ضرورت و اتفاق تاریخی:.....
- ۲۸۴ (۶) طغیان‌گری در تاریخ.....
- ۲۸۵ (۷) جنگ و صلح.....
- ۲۹۰-۲۸۶ (۸) سیر تکاملی به‌سوی افق‌های روشن آینده.....
- ۲۹۵-۲۹۱ ۲۸. ه‌آوی دلی‌یر.....
- ۳۰۳-۲۹۷ ۲۹. تاریخ گمشداری در ایران.....
- ۳۱۰-۳۰۵ ۳۰. ترک‌زبان یا تات‌نژاد.....
- ۳۱۴-۳۱۱ ۳۱. عربهای ایران و روم.....
- ۳۳۳-۳۱۵ ۳۲. طبقات اعلام الشیعه.....
- ۳۱۹-۳۱۷ الف. افادات مؤلف.....
- ۳۲۶-۳۱۹ ب. نگره‌های ویراستار.....
- ۳۳۳-۳۲۶ ج. توضیحات لازم.....
- ۳۷۰-۳۳۵ ۳۳. ویرایش هشتم.....
- ۳۸۲-۳۷۱ ۳۴. تاریخ نگارش‌های عربی (سزگین).....
- ۳۷۴-۳۷۱ الف). تقریظ.....
- ۳۸۱-۳۷۴ ب). نقد اسلوبی متن.....
- ۳۸۲-۳۸۱ - نقد ترجمه فارسی.....
- ۴۱۴-۳۸۳ ۳۵. حقیقت یا روایت؟.....
- ۴۰۸-۳۸۵ الف). نقد اسلوبی.....
- ۴۱۲-۴۰۸ ب). مسائل تاریخی.....
- ۴۱۴-۴۱۲ ج). تمیم مقاله:.....

۴۱۸-۴۱۵	۳۶. خاطرات عین السلطنه
۴۳۰-۴۱۹	۳۷. اسناد جنگ تحمیلی
۴۲۱-۴۲۰	(۱). فاشیسم بعثی
۴۲۳-۴۲۱	(۲). جنون صدام
۴۲۴-۴۲۳	(۳). تحریک از امریکا
۴۲۵-۴۲۴	(۴). تجهیز از اسرائیل
۴۲۷-۴۲۵	(۵). بان عربیسم
۴۲۸-۴۲۷	(۶). دفاع ملی
۴۳۰-۴۲۹	(۷). جاودانگی ایران (تفسیر نویسنده)
۴۳۶-۴۳۱	۳۸. دفاع امه‌های ایرانی
۴۴۲-۴۳۷	۳۹. ماتیکان فرهنگ جبهه
۴۵۱-۴۴۳	۴۰. رده‌بندی علمی در نسخه‌شناسی
۴۹۹-۴۵۳	○ نمایگان
۴۸۵-۴۵۵	(۱). نامنامه (اعلام اشخاص و آموخته‌ها)
۴۹۹-۴۸۷	(۲). واژه‌نامه (موضوعات و مصطلحات و کتب)

به نام خدا

ای برده دلم به غمزه، جان نیز ببر
بردی دل و دین، نام و نشان نیز ببر
گر هیچ «اثر» بماند از من به جهان
تاخیر روا مدار، آن نیز ببر

[عین القضاة همدانی]

مقدمه کتاب

در مختصر حَسَبِ حال اینجانب آمده است که تا سال ۱۳۸۰، بیش از ۴۰۰ عنوان اثر بدین خامه طبع و نشر شده، که عبارت است از: ۲۴۰ کتاب، ۷۰ رساله تحقیقی مفصل، و مابقی گفتارهای بلند و کوتاه در دائرةالمعارف‌ها و نشریات معتبر است.

این مقدار «نوشتجات» تاکنون (سال ۱۳۸۷) حاصل تقریباً پنجاه سال نویسندگی است، که از جمله آنها در این آخر عمری ۱۷۰ رساله و مقاله بلند برای «مجموعه مقالات» خودگزین کردم، و آنها را مطابق با اصول طبقه‌بندی موضوعی در پنج جلد تدوین نمودم؛ پس بر هر مجلد موضوعی عنوان

«ماتیکان» - یعنی: «مجموعه آثار یا مقالات» نهادم*، از این قرار:

□. ماتیکان فلسفی (بیست گفتار درباره حکمت و عرفان).

□. ماتیکان علمی (سی گفتار در تاریخ علم ایران).

□. ماتیکان فرهنگی (سی گفتار در فرهنگ و ادب).

□. ماتیکان کتابگزاری (چهل گفتار در بررسی و نقد کتاب).

□. ماتیکان تاریخی (پنجاه گفتار درباره مسائل تاریخی) که این مجموعه

شامل ۵ بخش است: (۱). جغرافیای تاریخی، (۲). خاندان‌ها و رجال،

(۳). نگره‌های تاریخی، (۴). برخی تاریخنگاران، (۵). تاریخ سیاسی.

اینک، از حمله پنجم مجلد مزبور، مجموعه مقالات (= ماتیکان) کتابگزاری،

تقدیم حضور علاقه‌مندان به این رشته از معرفت می‌شود.

پ. اذکائی (سپیتمان)

همدان

WWW.Pazkaci_Parviz_Spitman.com

Pazkaci_Parviz_Spitman@yahoo.com

*. «ماتیکان» واژه‌ای است پهلوی (مانند: ماتیکان هزار داستان، ماتیکان مینوی خرد، و ...) در فارسی میانه دقیقاً به معنای «مواد و مصالح، اصول آسناد، متون موثق» (ثبت و ضبطها / نوشتجات) و «مجموعه مقالات» (برابر با Opera Minora یا Collection / Mélanges) که در مقدمه کتاب «ماتیکان عین القضاات همدانی» (۱۳۸۱) ریشه‌شناسی و پیشینه کاربرد آن را فراموده‌ام، امروزه دیده می‌شود که کمابیش تداول یافته است.